

Olof Palmes torg

Sammanställning och
analys av resultat medborgardialog

2023-11-24

Dnr: Moe 117/2023

orebro.se

UPPLEV
OLOF PALMES TORG
– då, nu och framtid

Inviqning av fotoutställning och medborgardialog
om torgets utveckling

LÖRDAG
2 SEPTEMBER
Kl. 10–14
OLOF PALMES TORG

Vi kommer att höra representation från Örebro kommunens olika och strategiska utvecklingsområden med politiker och på plats för en medborgardialog om torgets utveckling. Vi vill veta hur just du ser på utvecklingen och hur du ser på dess framtid.

Utställningen pågår mellan 2 september och 2 oktober 2023

Örebro kommun

orebro.se

TYCK
PÅ!



ÖREBRO

Sammanställningen är framtagen av:

Anne Hernandez Pettersson, uppdragsansvarig, med stöd av Tina Andersson och Linnea Lorinius,
Stadsmiljö och trafik

Medverkande i dialogarbetet:

Stina Dahlqvist, Erica Ek, Isak Wirling

Utvärdering av genomförandet görs separat.

Bakgrund

I Örebro Strategi och budget lyfts medborgardialoger fram och därför har förvaltningen genomfört en dialog med fokus på trygghet på och om Olof Palmes torg och Drottninggatan.

Tjänstemän och politiker har ett behov att få träffa medborgarna där vi själva är initiativtagare för att få en högre kvalitativ förståelse från fler perspektiv än t.ex. de som direktkontakter oss eller via media.

Syftet är att få in underlag för att ta fram ett gestaltningsprogram för investering i Olof Palmes torg samt underlag för förändring av Drottninggatan.

Det handlade också om att aktivera stadskärnan och bedriva stadskärneutveckling med medborgarna ihop med City Örebro. Torget är lite bortglömt, behöver ha arrangemang, där kan kommunen genom detta och fotoutställningen agera som förebild.

Medborgardialog Olof Palmes torg 2023

UPPLEV
OLOF PALMES TORG
– då, nu och framtid

Invigning av fotoutställning och medborgardialog om torgets utveckling.

LÖRDAG
2 SEPTEMBER
Kl. 10–14
OLOF PALMES TORG

TYCK TILL!

Välkommen att möta representanter från Örebro kommuns miljö- och stadsbyggnadsförvaltning tillsammans med politiker som är på plats för en medborgardialog om torget och trygghet. Vi vill veta hur just du använder torget idag och hur du ser på dess framtid.

Uställningen pågår mellan 2 september och 1 oktober 2023.

I samarbete med: 

orebro.se



Dela dina åsikter om torget i enkäten



Syfte: Att hämta in allmänna tankar och synpunkter om Olof Palmes torg för att få en bredare bild och förståelse inför framtagande av gestaltningsförslag.

Delsyfte: aktivera torget, få engagemang kring platsen

Tema: Då/Nu och Framåt och Trygghet på torget

Fokus: Fysiska möten med människor öga mot öga på plats på torget. Komplement med digital enkät. De kvalitativa svaren viktigare än att det måste vara många svar.

Målgrupp: Äldre

ur medborgardialogplanen för torget

Underlag till sammanställningen

- Förintervjuer, testintervjuer, från våren 2023, devis inarbetade i sammanställningen
- En dialog på plats 2 september där underlaget dokumenterades skriftligen av tjänstemän och medborgare själva fick fylla i en enkät och kryssa på kartor.
- En digital dialog med fasta enkätfrågor ingår.
- Intervjuer med fastighetsägare etc. görs av projektledare separat vid flera tillfällen och även kontakt med intressegrupp södercity som leds av White. Inte med
- Summercollege har jobbat med torget, detta är inte med i denna redovisning
- Underlag kommunen får ta del av från arkitektkontorets White egen dialog som ägde rum på torget i september hanteras separat.

Olof Palmes torg och Drottninggatan



Tidigare dialoger och om torget

Redan 2015 genomförde kommunen ett visionsarbete med dialog för södercity. Sedan dess har Olof Palmes torg varit av intresse att fortsätta arbete med. Utformningen av torget skapades i samband med uppförandet av Medborgarhuset, som färdigställdes 1965 i samband med Örebros 700-årsjubileum. Medborgarhuset, med Conventum och Hjalmar Bergmanteatern utgör södra begränsningen av torget.

Fram till 1987 hette torget Södertorget, men döptes om för att hedra statsminister Olof Palme som mördades i Stockholm året innan

Samarbete med City Örebro

City Örebro var samarbetspartner som på uppdrag av förvaltningen

- Tog fram fotoutställning om torget under september med platstillstånd
- Anordnade tält, bord, personal mm den 2 september
- Hjälpte till med marknadsföring och kommunikation
- Ordnade extra bänkar, solstolar och gungsoffor
- Hade kontakter med verksamheter inför 2 september

Urval av foton som var med i utställningen



Bildkälla: Örebro stadsarkiv

Lördag 2 september mellan 10-14

Allmänt: Vi mötte äldre, glada, ensamma personer som ville prata om livet och vardagen. Ingen var otrevlig. De skulle handla mat, träffa grannen mm. Många hade sin rollator. Generellt upplevde vi att de var bekväma att prata med oss, några äldre kvinnor uttryckte att det var lätt att prata med de av oss som var kvinnor. De kände sig nöjda, trygga och stolta över Örebro och gillade sitt boende. Många delade med sig av minnen. De hade åsikter om torget och hur det kunde bli bättre. Vi träffade människor med fysiska och kognitiva funktionshinder som vi inte skulle nått på annat sätt.-Övergångsstället över Drottninggatan var oerhört viktigt, många gick över där.

Antal besökare mellan 10-14 uppskattades till ca 100 st. Flera stannade också och tittade på fotona, utan att delta i dialogen. De gröna gungbänkarna som vi placerat ut tillfälligt var uppskattade, både för att de var ovanliga och för att den gröna färgen var trevlig och stack ut på platsen. Att bjuda på kaffe var en bra idé. Det var mindre folk än vanligt pga. av avstängning för ombyggnad VA och BRT, dock endast enstaka som sade något om BRT. Det fanns också de som istället var tvungna att ta vägen förbi torget. Bussarna hade dragits om till annan sträckning tillfälligt. Ovanligt få/nästan ingen gick/rörde sig längs Drottninggatan.

Politiker Kemal Hosu, närvarade och även andra tjänstemän kom förbi som inte hade uppdrag att jobba den dagen. City Örebro hade flertal medarbetare inklusive extrajobbande ungdomar.

Lördag 2 september

Regn på morgonen, sedan sol
Ca 18+ grader



Genomförda intervjuer 2 september

Antal: Ca 45 stycken dokumenterade.

Ålder: 12 st. 80år+, 12 st. mellan 65-79 år, övriga mellan 30-64 år, någon yngre.

Kön: 18 män, 16 kvinnor, några glömt att dokumentera kön.

Huvudsaklig input: OP torg är egentligen ett trevligt torg med det saknas grönska, Det är folk man vill se på platsen, men det är inte så många som stannar. Många ville ha nya bänkar/soffor, de befintliga upplevs skitiga och slitna. Papperskorgar saknas på OP torg. Många talar om att de vill behålla den öppna/tillgängliga ytan. Flera minns Krämartrappan som trevlig förr. Många påtalar/tycker Medborgarhuset är en väldigt fin byggnad, men ofta stängt. Det är många tomma lokaler i området. Många som svarade att de upplever sig trygga, några upplever sig otrygga på intilliggande platser som gränder och parkeringsgarage.

Lördag 2 september



”Jag upplever det som lite dött. Inte så många som rör sig här”

Kvinna, 0-17 år, cyklar ofta förbi

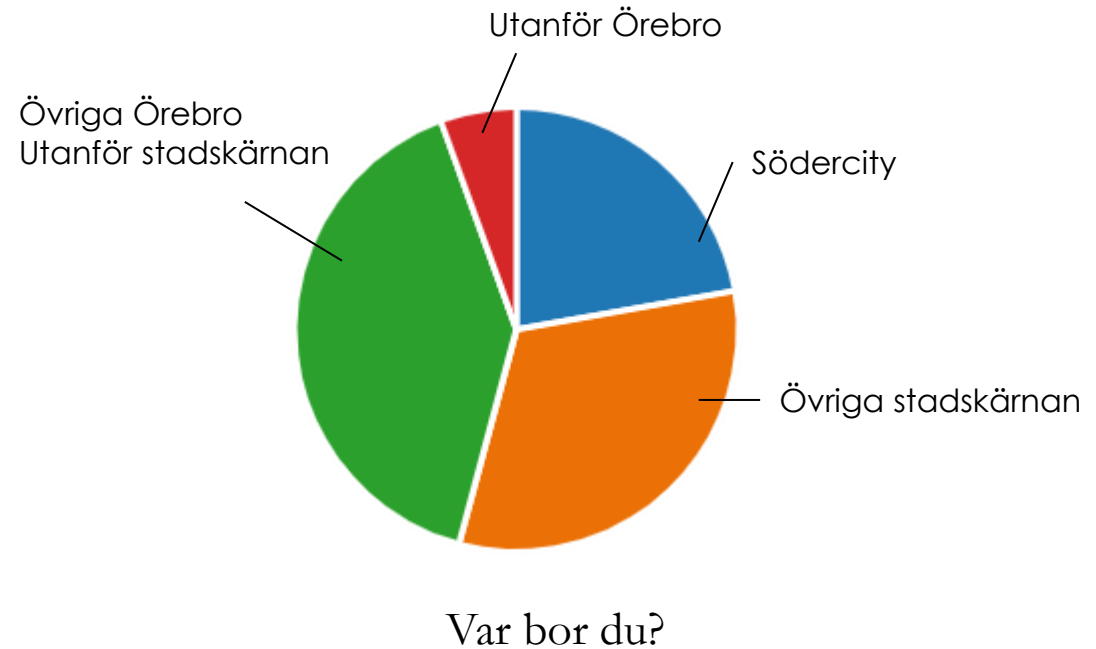
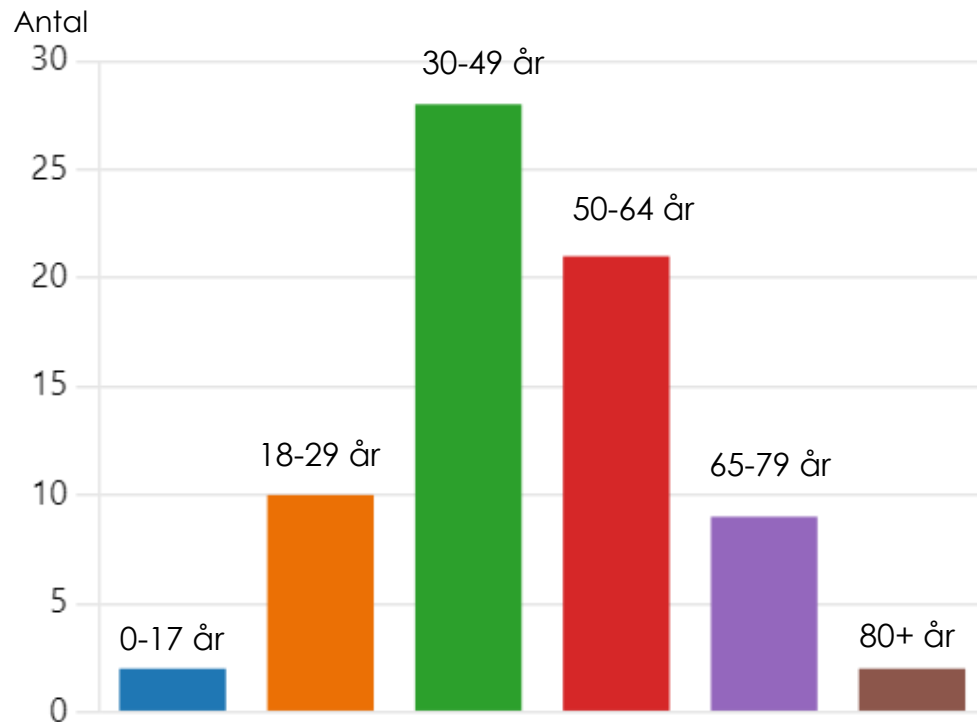
” Det behövs mer grön yta och bänkar. Torget skulle kunna vara som en trevlig informationsplats för örebroarna. Här skulle gärna finnas något ätbart/drickbart att köpa, och sen kan man sätta sig på torget. Man kan flytta busskuren som skymmer och blir baksida, men behålla solskulpturen” *Man, 50-64 år, som bor i kvarteret och passerar varje dag.*

”Vi går här varje dag och känner oss trygga. Vi är grannar. Det är viktigt att kunna gå över torget och gatan med rollatorn. Man kan ju bygga ett högre hus med passage igenom ” *Två kvinnor, båda 80+*

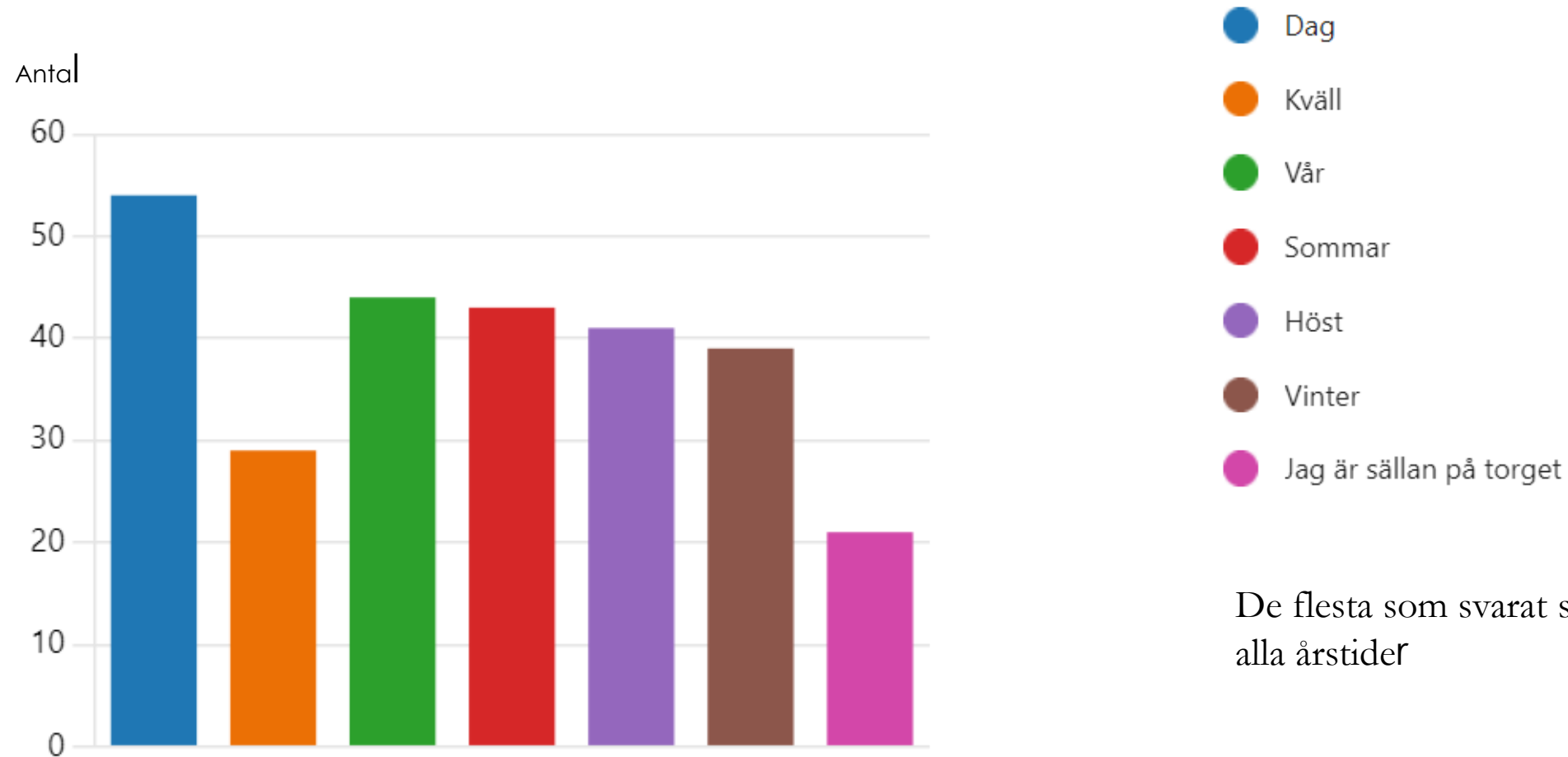
Digitala enkäten

Den digitala enkäten fanns på orebro.se 1 september till 1 oktober 2023, medan fotoutställningen på torget pågick. En QR-kod fanns på affischer.

72 personer svarade, varav 42 kvinnor och 29 män och 1 okategoriserad. Fler yngre svarade digitalt, än de vi intervjuade på torget. En majoritet, 55 %, bor i stadskärnan. Målet var 100 svar, som ej nåddes.



När brukar du befinna dig på torget



De flesta som svarat speglar
alla årstider

Besöksanledningar till torget (allt underlag)

Ingen som besöker torget i sig.

Torget är en slags passage och entré, du parkerar cykeln, slår sig ned och pausar på väg.

Främst Krämarens och Restaurangerna visar enkäten är besöksmål. Att kunna passera Drottninggatan är viktigt. Att det är just ett övergångsställe uttrycker vissa är viktigt.

Det sker inte så mycket evenemang. Enkäten och intervjuerna visar att sådant som utställningar, bondens marknad eller evenemang önskas åter eller nya tillfälliga aktiviteter. Tyvärr uppskattades inte de inslag av Open Art som ägt rum på torget.

Förslag för att göra torget bättre (allt underlag)

- Mer grönt. Det anges bl.a. ordna rabatter, sätt dit fina växter, mer blommor. Många anger det!
- Bättre utbud önskas som fler restauranger. Många ger det förslaget.
- Evenemang, som ordna loppis, bodens marknad, marknader, konserter. Flera nämner Bondes marknad.
- Mer sittplatser, snarare olika sorters sittplatser. Flertal påpekar detta.
- Bättre cykelparkering, låsbar mor ram.
- Abstrakt; lockar, mer liv, ordna aktiviteter, mysigare, mer människor, trevligare atmosfär,
- Foodtrucks och tillåta torghandel
- Fler soptunnor
- Lekplats, något för barn
- En vårdcentral behövs här (för långt till Skebäck)
- Ungdomsgård/ungdomsdisco
- Konstverk, fontän

Angående utbud runt torget

En bra krog - med torrk.

Ingen pizza eller hamburgare

Mer band och lucia-firande

Absolut inget hvs på torget

Förr fanns det biograf, tillbaka med den.

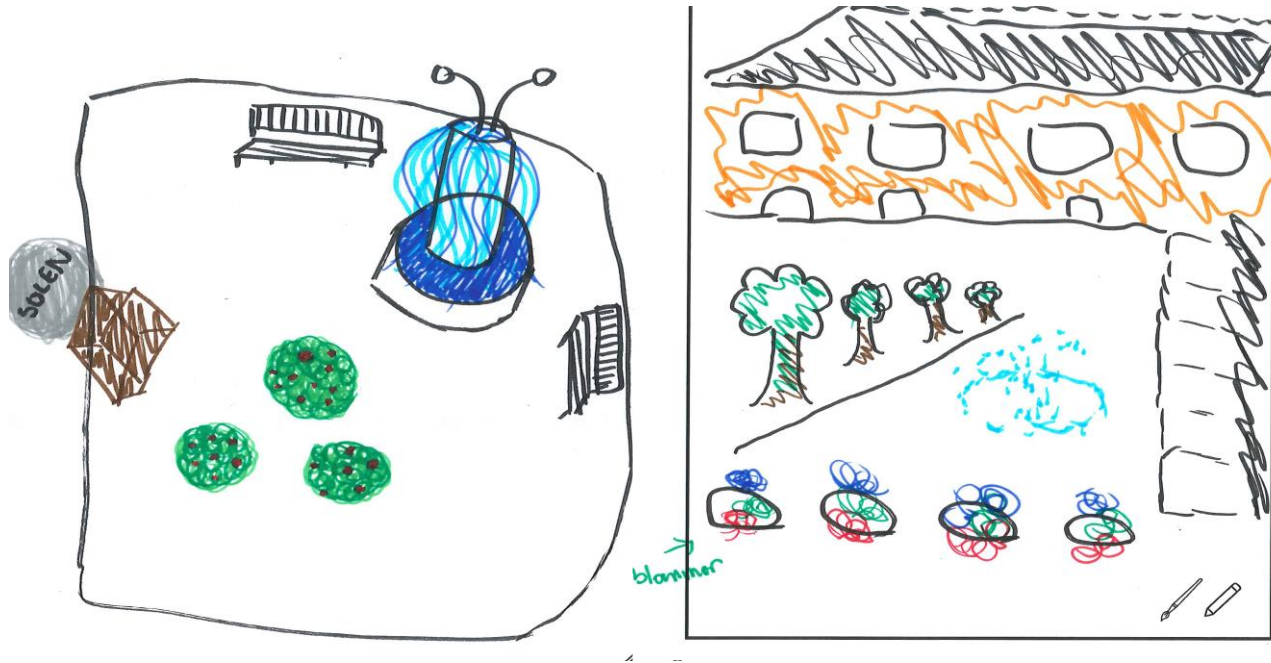
Det finns en del funderingar kring utbud.

En önskan är ju främst fler restauranger.

Det andra handlar om önskan om fler evenemang.

Lite fler inkomna underlag

I samband med dialogen ritades också några bilder, och vi erbjöd kryssande på kartor. Det kom också någon enskild e-post efteråt med svar och förslag. Varje enskild del av detta redovisas ej utan här utan ett litet urval.



Till Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen
Förslag till innehåll på Olof Palmes torg som ska renoveras

Välkommen till nya och gamla söder!

En utställning om då och nu

Mitt förslag är en fast utställning där **nya söder bjuder in till en visning av Gamla söder** - en berättelse om en del av Örebro i olika skepnad och tider. Informativ och opartisk.

En obemannad utställning med foton, text och digital info. För Örebroare och besökande/turister. För enskilda besökare och guidade turer eller undervisning.

Utställningen kan t.ex. frontas med dessa två fasader som visar nu och då.



Bildkälla: Wikipedia



Bildkälla: Örebro Läns museum

Om utställningen kunde inrymmas i **en del av gamla biblioteket** skulle en fasadbild av Bryggeriet hängas på den moderna vägen tillsammans med utställningens namn, vilket skulle bli mycket effektivt. Det visar då och nu och innebörden av utställningen tydliggörs. Om inte del av gamla biblioteket kan användas kanske **del av Medborgarhuset** kan användas eller plats **utomhus på torget**.

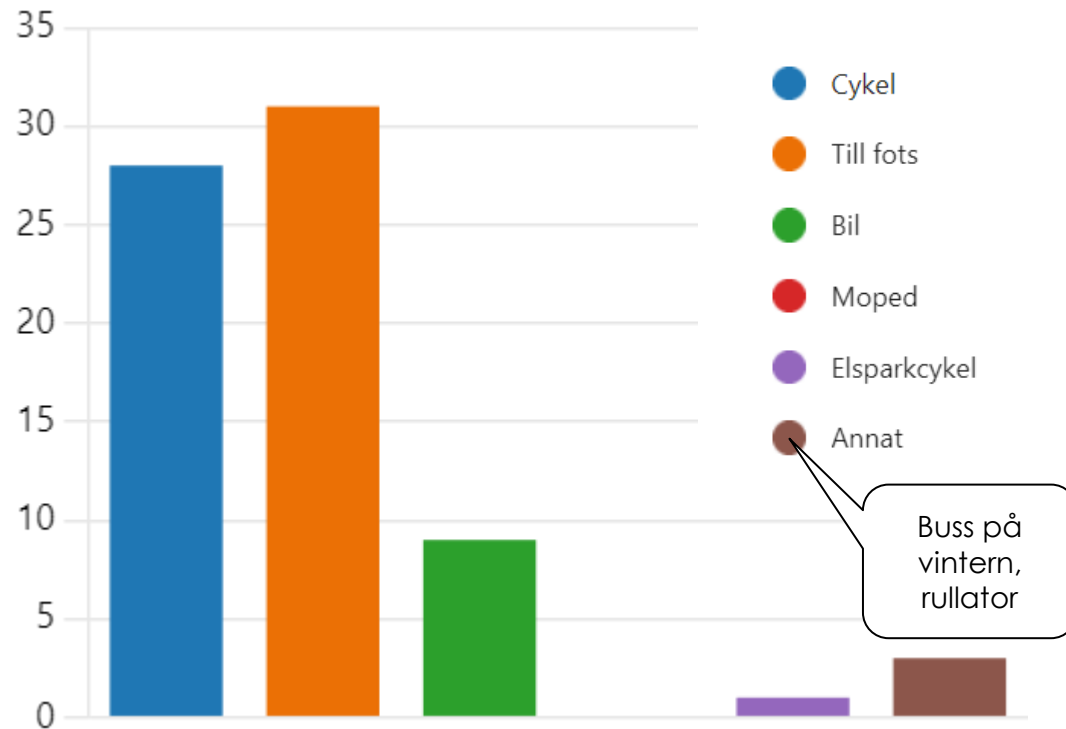
Utställningen skulle visa:

- Berättelsen bakom förändringen av Söder på 1900-talet inkl. lite information om Örebros äldsta gata
- Hur Gamla Söder såg ut och hur nya ser ut
- Vilka gamla hus som finns kvar idag
- Utställningen skulle också kunna kompletteras med förslag på en vandring, efter en analog och digital karta, för att titta på det som beskrivs i montrarna.

Det var mitt förslag.

Om specifikt Drottninggatan (Rudbecksgatan-Änggatan) digital enkät

Vilket färdmedel brukar du vanligtvis använda när du besöker eller vistas på Drottninggatan?



Kommentar:

Denna bild var densamma vid intervjuerna, men påverkas ju av avstängningen för BRT

Hur upplevs Drottninggatan?

En de upplever gatan utanför Krämaren som lite rörig. Många har inte reflekterat över gatumiljön, mer att det är bra som det är.

Vid en fråga med färdiga svarsalternativ i enkäten svarar de i denna rangordning vad som saknas.

1. Mer grönska
2. Fler bänkar eller platser att hänga
3. Bättre belysning
4. Mindre biltrafik
5. Mer cykelparkering

Vad är positivt med Drottninggatan idag?

”Cykelfilerna fungerar faktiskt runt Drottninggatan. Dom är betydligt mer välplacerade och genomtänkta där än t.ex. nere vid korsningen Änggatan/Kungsgatan/Borgmästargatan där man känner sig betydligt mer utsatt mitt i trafiken vid rödlyset i korsningen t.ex. och på andra sidan. Busshållplatserna är också väl tilltagna, vilket är bra.”

”Det är smidigt att cykla och gå mellan butikerna och det finns vägar till olika delar av staden. Det finns även busshållplats med flera linjer. det borde dock finnas fler linjer.”

”Den är öppen och tillgänglig och signalerar att den är en huvudgata i centrum”

”Cykelställ och busshållplats”

”3D övergångsstället, mycket folk som rör sig”

”Parkering nära för korta ärenden.”

”Den är bred, är väl det enda positiva”

Namnet på torget

Namnbytet från Södertorget till Olof Palmes torg och viljan att byta tillbaka har framkommit i både enkät och muntliga dialogen.

Trygghetsfrågan

Ett viktigt delsyfte med uppdraget var att ha medborgardialog med fokus på trygghet. Frågor om trygghet ställdes dels i intervjuer och i den digitala enkäten.

Trygghet är en upplevd känsla och varje upplevelse är individens och denna rapport försöker belysa perspektivet. Underlaget är för litet för att de ska gå att säga något om torget upplevs otryggt eller inte. (jämför tex Järntorget) Det är viktiga kvalitativa data som redovisas.

Det vi fått fram av den statistik vi har från enkät och intervjuer tyder inget på att det finns en generell bild av själva torget som otryggt. Vissa enskilda platser i torgets närhet, t.ex. gränder och parkeringsgarage kan vi säga upplevs otrygga. Det är mer otryggt kvällstid.

Brott och upplev otrygghet (digital enkät)

Sett eller upplevt brott är en tredjedel, lika många män som kvinnor. I stort sett alla under 65, dvs inga äldre.

Nästan dubbelt så många känner sig otrygga. Då tillkommer gruppen äldre, över 65 och de som är unga. Både män och kvinnor.

Det är ungefär hälften som upplevt brott/sett brott som ändå inte känner sig otrygga.

Det går inte att se en röd tråd eller dra några större slutsatser mellan brott och upplevd otrygghet

Om vi kollar djupare på otrygghet (allt underlag)

Vad är man rädd för?

- att bli rånad
- att bli överfallen/attackerad
- att bli antastad/ofredad/våldtagen
- kriminella gäng
- gäng/knarkare
- påverkade personer som betar sig illa/oförutsägbart/bråkar
- cyklister/elsparkscyklister som inte ser sig för.

En majoritet av svaren handlar om gäng och droger och vad de är rädda att de påverkade individerna gör.

Det går inte att utläsa så många skillnader mellan kön och ålder i upplevelse av trygghet och strategier. Det som går att se är att endast kvinnor uttryckt rädsla för våldtäkt. Kvinnor beskriver också sin rädsla och hur de tänker och hanterar den betydligt utförligare än män. Den är mer påtaglig hos kvinnor i denna dialog, både digitalt och vid intervjuer.

Hur beterar du dig för att inte känna otrygghet?

Det mesta är kopplat till kvällar och nätter.

Någon enstaka väljer att inte gå ut alls kvälls-natttid.

En vanlig strategi är omvägar eller att undvika vissa platser där man känner sig otrygg, men det är inte själva torget utan gränder intill, garage osv.

Den vanligaste strategin är att vistas i grupp/ inte vara ensam. Här finns en genusskillnad, då kvinnliga svaranden uttrycker ökad trygghet att de gärna har en man/män som sällskap.

En annan strategi som också uttrycks är att de vill hålla koll/ögon och öron öppna osv.

Att skynda sig/gå fort och cykla snabbt är en annan strategi

Hur man låser cykeln med flera lås och att det går att låsa fast mot ram tas också upp.

Vad skulle kunna bli bättre på torget för att känna trygghet?

Det som nämns är

Fler gående poliser (övervägande svar)

Fler vaktare (övervägande svar)

Fler människor i rörelse

Övervakningskameror.

Flera av de som svarar betonar att de önskar att vaktbolag/poliser m.fl. ska gå till fots.

Belysning som fungerar tas också upp, men är inte framträdande som ett problem på torget. Belysning som är mer genomtänkt där vissa mörka punkter lysas upp önskas (tex trappen till Krämarens)

Några nämner också att de önskar mer liv och verksamhet i lokaler runt torget.

Identifierade frågor för torgets framtid



Insikter

- Att torgets öppenhet är viktig både för att de upplevs positivt och att det stärker tryggheten med överblickbarhet och kunna hålla koll. Viktigt att vi inte möblerar bort överblickbarheten eller skapar skymda prång.
- Drottninggatan är en barriär där övergångsställena upplevs viktiga.
- Grönskan är en stor brist, detta uttrycks genomgående både i bilder, digitalt och vid intervjuer. Både för torg och gata. Påtagligt uttryck för behov av träd och blommor. Detta är ett konkret önskemål som skulle gå att ta med sig in i gestaltningen utan att de påverkar öppenhet och andra funktioner.
- Viktigt med utformning för äldre, vill kunna leva ett självständigt liv. Kan också vara bra med detaljer från förr för att fortsatt kunna känna tillhörighet och stolthet. Vad kan vi lyfta fram?
- Torget i sig har inte ett stigmatiserande problem med att utformningen skapar otrygghet. Det går inte att säga att det finns en generell bild av otrygghet, ev. vid gränder intill. Däremot lyfts en allmän problematik kring generell förekomst av droger och påverkade individ, vilket leder till rädsla för att bli attackerad/rånad/överfallen etc.

Insikter

- Flera åsikter handlar om färgsättningen. Även en dämpad färgsättning och en omtanke om material i detaljer kan ge positiva effekter. Kulturmiljön styrker att kunna utföra en avstämd/varsam variation, både avseende detaljer och färgsättning.
- En knepighet är att många svarande kopplar grått och trist till just betong, (och utblick mot Krämarens) som är en av huvudkaraktärerna för de höga kulturmiljövärdena. Men genom att tillföra grönska (som samspelar väldigt fint tillsammans med betong), och väl valda detaljer mm, kan helhetsintrycket förhoppningsvis bli positivt även för dem med de åsikterna.
- Många talar om trivsel i dialogen/enkäten, att de saknar trivsel på torget, eller att de önskar ökad trivsel. Genom att skapa ökad trivsel på torget, kan det bidra till att fler vill ta sig till torget, och att besökarna bryr sig om och månar om platsen, och detta kan även motverka upplevelsen av otrygghet. Det är viktigt att inte bygga bort evenemangsmöjligheterna.
- En översyn av belysning, både avseende trygghetsaspekter och trivsel, kan bidra till en mer lockande plats under kvällstid.
- Otrygghet är i stor utsträckning kopplade till garagen i närheten. (Privata fastighetsägare). Genom att samordna ett helhetstänk, där parkering längs Drottninggatan minskar, och incitament för att vilja parkera i garagen ökar, så kan eventuellt otryggheten motas bort från garagen.

Hur kommer underlaget användas?

Synpunkterna utgör ett inspirationsunderlag för det fortsatta arbetet med utformningen och genomförandet av ombyggnationen av Olof Palmes torg och Drottninggatan. Specifika idéer eller lösningar kommer inte att genomföras i sin helhet. Dock påvisar synpunkterna aspekter och behov som är viktiga att beakta i den fortsatta processen.

Arbetet med Olof Palmes torgs ombyggnation går nu in i en planeringsfas och en gestaltning tas fram. En påbörjad ombyggnation förväntas tidigast 2026. – samma gäller för Drottninggatan.

Tack till alla som bidragit!

